

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 148/2019-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. apríla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Libušou Dočkalovou, Lachova 32, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 402/2015 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 51/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. októbra 2018 osobne doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka“

alebo „matka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Libušou Dočkalovou, Lachova 32, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 402/2015 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 51/2018 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou napadnutého konania vedeného okresným súdom v procesnom postavení navrhovateľky, ktorá sa návrhom doručeným okresnému súdu 10. marca 2015 domáhala určenia otcovstva k maloletým deťom, úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, úpravy výživného na matku, úhrady nákladov na maloleté deti a nariadenia predbežného opatrenia.

3. Sťažovateľka namieta, že prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené až na 13. september 2016 a uznesením okresného súdu sp. zn. 5 C 402/2015 zo 6. októbra 2016 bolo nariadené znalecké dokazovanie. Na vypracovanie znaleckého posudku bola určená lehota 6 mesiacov, a to aj napriek tomu, že *„išlo o znalecké dokazovanie len analýzou DNA, na ktoré určite nie je potrebný taký dlhý čas.“*

4. Druhé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až 22. júna 2017, takmer štyri mesiace po doručení znaleckého posudku. Okresný súd následne na treťom pojednávaní nariadenom na 24. august 2017 vyhlásil rozsudok č. k. 5 C 402/2015-344 (ďalej aj „rozsudok z 24. augusta 2017“), ktorým určil, že [REDAKOVANÉ] je otcom maloletého [REDAKOVANÉ] a maloletej [REDAKOVANÉ] (výrok I), zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky (výrok II), otca zaviazal platiť na výživu maloletého syna výživné v sume 150 € mesačne od mesiaca september 2017 do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred (výrok III), otca zaviazal zaplatiť zameškané výživné na maloletého syna spolu v sume 4 476 € v mesačných

splátkach v sume po 100 € od mesiaca september 2017 až do zaplattenia pod stratou výhody splátok (výrok IV), otca zaviazal platiť na výživu maloletej ■■■■■ výživné v sume 150 € mesačne od mesiaca september 2017 do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred (výrok V), otca zaviazal zaplatiť zameškané výživné na maloletú ■■■■■ spolu v sume 4 476 € v mesačných splátkach v sume po 100 € od mesiaca september 2017 až do zaplattenia pod stratou výhody splátok (výrok VI). Zároveň rozsudkom z 24. augusta 2017 okresný súd styk otca s maloletými deťmi neupravil (výrok VII), otca zaviazal povinnosťou zaplatiť matke úhradu na jej výživu a príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom za obdobie od 3. júna 2014 do 3. júna 2016 v sume 2 400 € (výrok VIII), matke priznal právo na náhradu trov konania v sume 535,97 € (výrok IX) a otca zaviazal povinnosťou zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 632,86 € (výrok X).

5. Proti výrokom III, IV, V, VI a VIII rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 podala sťažovateľka 2. októbra 2017 odvolanie.

6. Uznesením č. k. 5 C 402/2015-365 z 10. októbra 2017 okresný súd opravil výrok X rozsudku z 24. augusta 2017 tak, že štátu priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti otcovi a o sume náhrady rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozsudku. Zároveň opravil odôvodnenie rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 tak, že vypustil jeho 45. odsek.

7. Otec maloletých detí doručil okresnému súdu 5. decembra 2017 odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017.

8. Spis bol na rozhodnutie o odvolaniach proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 predložený 22. februára 2018 krajskému súdu, ktorý spis okresnému súdu 25. júla 2018 vrátil bez meritórneho rozhodnutia na odstránenie nedostatkov vydaním dopĺňacieho rozsudku.

9. Okresný súd následne nariadil pojednávanie na 4. október 2018, na ktorom viazaný pokynom krajského súdu vydal dopĺňací rozsudok č. k. 5 C 402/2015-506 (ďalej

len „doplnací rozsudek“), ktorý však „nedoručil v písomnom vyhotovení spôsobom uvedeným v § 105 ods. 1 C. s. p., teda hneď na pojednávaní, čím sa opäť predlžuje konanie.“.

10. Sťažovateľka zdôrazňuje, že od podania návrhu uplynula doba viac ako troch rokov a šiestich mesiacov a vec nie je právoplatne skončená. Vyhláseniu rozsudku fakticky predchádzali dve pojednávania, z ktorých prvé okresný súd nariadil až po uplynutí lehoty dlhšej ako jeden rok. Okrem uvedeného ani dĺžka šiestich mesiacov stanovená na vypracovanie znaleckého posudku nebola podľa sťažovateľky primeraná okolnostiam.

11. Postup okresného súdu v napadnutom konaní sa podľa sťažovateľky vyznačuje nesústredenou činnosťou z dôvodu, že okresný súd

- uznesením č. k. 5 C 402/2015-19 z 2. apríla 2015 nesprávne určil vyživovaciu povinnosť otca maloletých detí (určením minimálneho výživného na obe maloleté deti v sume 27,13 €),

- uznesením č. k. 5 C 402/2015-365 z 10. októbra 2017 dodatočne opravil výrok a odôvodnenie rozsudku z 24. augusta 2017, čím sa predlžovala lehota na predloženie veci krajskému súdu a

- doplnací rozsudek nedoručoval na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 4. októbra 2018, v rozpore s procesno-právnou úpravou obsiahnutou v § 105 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

12. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutom konaní a prikáže okresnému súdu a krajskému súdu, aby v napadnutých konaniach konali bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľka súčasne navrhuje, aby jej ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € a náhradu trov konania v sume 325,42 €.

13. Priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje tým, že jej „ochrana práv nie je v dôsledku neprimerane zdĺhavého súdneho konania rýchla a účinná, čo má negatívny dopad do jej osobnej a majetkovej sféry.“.

II.

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Dňa 1. marca 2019 nadobudli účinnosť ustanovenia čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, ktorá bola osobne doručená ústavnému súdu 9. októbra 2018, postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde.

17. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

18. V súlade s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

21. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v namietanom porušení jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutom konaní, predmetom ktorých je rozhodovanie vo veci určenia rodičovstva (otcovstva) a starostlivosti o maloleté deti upravené príslušnými ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

22. V kontexte predmetu napadnutých konaní vedených okresným súdom a krajským súdom ústavný súd konštatuje, že povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného mimosporového konania v čl. 12 CMP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania

a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného mimosporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy daného procesno-právneho kódexu.

23. Povinnosť súdu konať v civilnom mimosporovom konaní bez priet'ahov je vyjadrená napr. aj v § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, ďalej v § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ale aj v § 34 CMP, ktorým je vylúčená aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku o koncentrácii konania (vrátane sudcovskej koncentrácie konania).

24. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

25. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K ďalším dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu

verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

26. Ústavný súd si pre účely preskúmania námietok uvádzaných v ústavnej sťažnosti vyžiadal spis vzťahujúci sa na napadnuté konania vedené okresným súdom a krajským súdom, z ktorého zistil nasledujúce skutočnosti:

Okresný súd v napadnutom konaní o určenie otcovstva k maloletým deťom a úpravu práv a povinností k maloletým deťom vyhlásil na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 24. augusta 2017, rozsudok č. k. 5 C 402/2015-344, ktorý bol sťažovateľke doručený 28. septembra 2017 a kolíznemu opatrovníkovi 26. septembra 2017. Po zabezpečení prekladu rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 do nemeckého jazyka (otec maloletých detí je štátny občan Rakúskej republiky), ktorý bol predložený okresnému súdu 3. novembra 2017, bolo citované rozhodnutie okresného súdu doručené otcovi 20. novembra 2017.

Uznesením č. k. 5 C 402/2015-365 z 10. októbra 2017 okresný súd opravil výrok X svojho rozsudku z 24. augusta 2017 tak, že štát má proti otcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a o sume náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozsudku. Citovaným uznesením okresného súdu bolo zároveň opravené odôvodnenie rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 tak, že sa vypustil 45. odsek odôvodnenia. V ostatnej časti zostal rozsudok okresného súdu z 24. augusta 2017 nezmenený.

Sťažovateľka podala 2. októbra 2017 proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 (výroky III, IV, V, VI a VIII) odvolanie.

Dňa 4. decembra 2017 podal otec odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 smerujúce proti výrokom III, IV, V a VI citovaného rozhodnutia a vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľky.

Výroky I (určenie otcovstva k maloletým deťom), II (zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti sťažovateľky) a VII (úprava styku otca s maloletými deťmi) rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 nadobudli právoplatnosť 6. decembra 2017.

Okresný súd doručoval 11. decembra 2017 odvolanie otca proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 sťažovateľke a kolíznemu opatrovníkovi.

Dňa 21. decembra 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca, ktoré bolo následne 27. decembra 2017 doručované na zaujatie stanoviska sťažovateľke a otcovi.

Dňa 27. decembra 2017 bola okresnému súdu doručená replika otca k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, ktorá bola následne doručovaná sťažovateľke a kolíznemu opatrovníkovi na vyjadrenie.

Sťažovateľka doručila okresnému súdu 2. januára 2018 vyjadrenie k odvolaniu otca a repliky k vyjadreniu otca k odvolaniu sťažovateľky a k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, ktoré boli následne 5. januára 2018 doručované na vyjadrenie otcovi a kolíznemu opatrovníkovi.

Dňa 9. januára 2018 bola okresnému súdu doručená replika otca k vyjadreniu kolízneho opatrovníka.

Dňa 10. januára 2018 zaujala sťažovateľka stanovisko k replike otca k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a k vyjadreniu kolízneho opatrovníka.

Spis bol predložený na rozhodnutie o odvolaniach proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 krajskému súdu 22. februára 2018.

Krajský súd spis okresnému súdu vrátil 25. júla 2018 bez meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že okresný súd v rozsudku z 24. augusta 2017 nerozhodol o celom predmete konania, keďže návrhom sťažovateľky doručeným 10. marca 2015 sa táto proti otcovi domáhala uloženia povinnosti platiť výživné na každé maloleté dieťa mesačne v sume po 250 €. Rozsudkom okresného súdu z 24. augusta 2017 bola otcovi maloletých detí uložená povinnosť platiť výživné na každé maloleté dieťa mesačne v sume po 150 € (výroky III a V rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017).

Dňa 19. septembra 2018 okresný súd nariadil pojednávanie na 4. október 2018, na ktorom viazaný pokynom krajského súdu vydal v súlade s § 225 ods. 1 a 2 CSP doplniací rozsudok, ktorým návrh sťažovateľky vo zvyšku zamietol.

Doplniací rozsudok okresný súd písomne vyhotovil 2. novembra 2018.

Sťažovateľka podala proti doplniaciemu rozsudku okresného súdu 20. novembra 2018 odvolanie, ktoré bolo následne 6. decembra 2018 zaslané otcovi na vedomie.

Dňa 22. januára 2019 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 a dopĺňaciemu rozsudku okresného súdu.

Krajský súd spis okresnému súdu 20. februára 2019 vrátil bez meritórneho rozhodnutia z dôvodu procesného pochybenia okresného súdu, ktorým tento odvolanie sťažovateľky proti dopĺňaciemu rozsudku okresného súdu doručoval otcovi len na vedomie a nevyzval ho v rozpore s § 373 ods. 3 CSP na vyjadrenie sa k odvolaniu proti dopĺňaciemu rozsudku okresného súdu v stanovenej lehote.

Okresný súd následne 4. marca 2019 realizoval procesné úkony súvisiace s doručovaním odvolania proti dopĺňaciemu rozsudku okresného súdu na vyjadrenie otcovi a kolíznemu opatrovníkovi.

A. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

27. V kontexte predbežného prerokovanie relevantnej časti ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne ako právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v danom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola ústavná sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

28. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočností, že táto ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to,

aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

29. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (sp. zn. II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06, III. ÚS 537/2017).

30. V tejto súvislosti ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po meritórnem rozhodnutí okresného súdu. K podaniu ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy došlo osobne 9. októbra 2018, teda zjavne po doručení rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 (sťažovateľke doručený 28. septembra 2017, pozn.) a zároveň po vyhlásení doplnacieho rozsudku okresným súdom, ku ktorému došlo na pojednávaní nariadenom na 4. október 2018. Konanie vo veci určenia otcovstva k maloletým deťom, zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti sťažovateľky a styku otca s maloletými deťmi (výroky I, II a VII rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017) bolo právoplatne skončené už 6. decembra 2017, teda zjavne pred podaním ústavnej sťažnosti.

31. Sťažovateľka v tejto súvislosti v konkrétnostiach argumentuje, že okresný súd v rozpore s § 105 ods. 1 CSP nedoručil doplnací rozsudok na pojednávaní nariadenom na 4. október 2018, čím malo dôjsť k predĺženiu napadnutého konania a vzniku zbytočných prietáhov.

32. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd písomne doplnací rozsudok vyhotovil 2. novembra 2018 a sťažovateľke doručil 16. novembra 2018, teda po pojednávaní, na ktorom bol doplnací rozsudok vyhlásený.

33. Argumentácia sťažovateľky o postupe okresného súdu v rozpore s § 105 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd doručuje písomnosť na pojednávaní, však nie je opodstatnená už len z dôvodu nevyhnutnosti aplikácie osobitného ustanovenia Civilného mimosporového poriadku o vyhotovení a odoslaní rozsudku vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 42 CMP).

34. Ústavný súd k tomu dodáva, že doplnčím rozsudkom bolo rozhodnuté o návrhu sťažovateľky prispievať na výživu maloletých detí, teda v konaní (jeho časti) vo veci starostlivosti súdu o maloletých [§ 111 písm. c) CMP], v ktorom primerane platí § 42 CMP o vyhotovení a odoslaní rozsudku do desiatich dní odo dňa jeho vyhlásenia. Okresný súd síce lehotu stanovenú v § 42 CMP na vyhotovenie a odoslanie doplnčieho rozsudku prekročil, táto skutočnosť však sama osebe nie je dôvodom na prípadné konštatovanie existencie zbytočných prietáhov.

35. Ústavný súd k už uvedenému ďalej zdôrazňuje, že sťažovateľka už pred podaním ústavnej sťažnosti na pojednávaní nariadenom na 4. október 2018 mala vedomosť o spôsobe meritórneho rozhodnutia vo veci jej návrhu prispievať zo strany otca na výživu maloletých detí sumou prevyšujúcou sumu 150 € mesačne na každé maloleté dieťa, a teda miera jej právnej neistoty týkajúcej sa meritórneho rozhodnutia bola v čase podania ústavnej sťažnosti značne oslabená. Navyše už v čase písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 (22. septembra 2017, pozn.) muselo byť z príslušných výrokov III a V citovaného rozhodnutia a z relevantného odôvodnenia k týmto výrokom účastníkom napadnutého konania zrejmé, že okresný súd navrhovateľkou podanému návrhu prispievať na výživu každého z maloletých detí v sume prevyšujúcej sumu 150 € nemieni vyhovieť.

36. Vyhlásenie doplnčieho rozsudku na pojednávaní okresného súdu nariadenom na 4. október 2018 malo nepochybne význam z hľadiska dodržania požiadavky všeobecného súdu rozhodnúť vždy o celej prejednávanej veci (§ 212 ods. 2 prvá veta CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). S prihliadnutím na konkrétne okolnosti prejednávanej veci mal však nedostatok spočívajúci v nevyčerpaní celého predmetu konania v zásade formálny charakter bez podstatného vplyvu na právnu neistotu navrhovateľky ako účastníčky

napadnutého konania, keďže spočíval výslovne vo formálnom doplnení rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 o výrok, ktorým bol návrh sťažovateľky vo zvyšku zamietnutý.

37. Berúc do úvahy konkrétne okolnosti veci, argumentácia sťažovateľky k postupu okresného súdu v napadnutom konaní nedosahuje takú ústavno-právnu relevanciu, ktorá by odôvodňovala vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní okresného súdu.

38. Napriek tomu ústavný súd zisťoval skutočnosti o ďalšom priebehu napadnutého konania o veci sťažovateľky pred všeobecnými súdmi, z ktorých vyplýva, že okresný súd po vyhotovení dopĺňacieho rozsudku v súlade s príslušnými ustanoveniami § 373 a nasl. CSP vykonával ako súd prvej inštancie procesné úkony súvisiace so sťažovateľkou podaným odvolaním proti dopĺňaciemu rozsudku okresného súdu.

39. Vychádzajúc zo svojich zistení, ústavný súd pripomína, že vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že k vzniku zbytočných prietáhov, a teda porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť aj postupom súdu prvej inštancie v súvislosti so zabezpečovaním procesných úkonov pri predkladaní veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu, prípadne dovolaciemu súdu (m. m. II. ÚS 252/2011, IV. ÚS 396/2018). Tento právny názor je vo svojej podstate aplikovateľný aj na vec sťažovateľky, keďže v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (9. októbra 2018) sa spis ešte nachádzal na okresnom súde, ktorý po vyhotovení dopĺňacieho rozsudku a podaní odvolania proti nemu vykonával nevyhnutné procesné úkony súvisiace s odvolacím konaním.

40. Spis bol krajskému súdu zo strany okresného súdu predložený na rozhodnutie o odvolaniach proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 a proti dopĺňaciemu rozsudku v januári 2019. Aj napriek tomu, že krajský súd spis okresnému súdu vo februári 2019 vrátil ako predčasne predložený s pokynom realizovať procesné úkony a doručiť odvolanie proti dopĺňaciemu rozsudku okresného súdu na vyjadrenie otcovi a kolíznemu opatrovníkovi, celková doba 4 mesiacov, počas ktorých okresný súd realizoval procesné úkony (od novembra 2018 do apríla 2019, pričom od januára 2019 do februára 2019 bol spis na krajskom súde), vylučuje možnosť rozhodnúť, že v súvislosti s predkladaním spisu

na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu došlo postupom okresného súdu k vzniku zbytočných priet'ahov.

41. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti okresný súd v napadnutom konaní nemohol porušovať v ústavnej s'ťažnosti označené základné právo s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ani jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto túto časť ústavnej s'ťažnosti odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

B. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní

42. Z obsahu preskúmvanej ústavnej s'ťažnosti a jej petitu možno ustáliť, že s'ťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom aj postupom krajského súdu v napadnutom konaní, a to v súvislosti s odvolaním podaným proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017. S'ťažovateľka podala odvolanie proti citovanému rozhodnutiu okresného súdu 2. októbra 2017 a otec maloletých detí 4. decembra 2017. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že do času predbežného prerokovania vo veci ústavnej s'ťažnosti krajský súd o podaných odvolaniach nerozhodol.

43. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sa sústredil na preskúmanie postupu odvolacieho súdu z hľadiska aspektu jeho súladu so základným právom s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. právom na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

44. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva, že vec s'ťažovateľky sa po podaní odvolania proti rozsudku okresného súdu z 24. augusta 2017 nachádzala na krajskom súde od februára 2018 do júla 2018, keď bola vrátená okresnému súdu bez meritórneho prejednania veci, a následne od januára 2019 do februára 2019.

Celková doba odvolacieho konania, počas ktorého bol predmetný spis na krajskom súde, tak neprekročila dobu 6 mesiacov.

45. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie označených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

46. Ústavný súd zastáva názor, že samotná dĺžka predmetného odvolacieho konania aj napriek tomu, že krajský súd ako súd odvolací vo veci do času podania ústavnej sťažnosti nerozhodol, sama osebe nebola takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v okolnostiach danej veci vysloviť namietané porušenie práv sťažovateľky, resp. že doba napadnutého konania vedeného krajským súdom zasiahla z dôvodov, za ktoré nesie zodpovednosť krajský súd, samotnú podstatu a účel základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru takým závažným spôsobom, že by to odôvodňovalo prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, III. ÚS 805/2016, III. ÚS 356/2015).

47. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

48. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

49. Nad rámec veci však ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na predmet napadnutého konania – týkajúci sa maloletých detí – sú vo veci konajúce všeobecné sudy povinné pristupovať k tejto veci s osobitnou starostlivosťou počas celého

konania, osobitne dbať na jeho celkovú dĺžku a realizovať jednotlivé opatrenia a procesné úkony rýchlo a priebežne.

50. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2019